

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 6030451

SWZ Woningcorporatie

Galvaniweg 2
8013 RG ZWOLLE

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
19-02-2021	2021/0026973	3	30 oktober 2020	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte

van het adviesbureau EcoGroen heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze aanvraag hebben wij op 30 oktober 2020² ontvangen. Op 3 december 2020 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de renovatie van 60 rijtjeswoningen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor twee soorten van de Vogelrichtlijn en een soort van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van deze soorten weg te nemen⁴ en het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie van 60 woningen. De renovatie bestaat onder andere uit het vervangen van dakpannen en het isoleren van daken en bergingen. Het betreft de woningen met de volgende adressen:

- Van Hallware 1 t/m 39 (oneven)
- De Kempenaerware 2 t/m 12 (even)
- Van Hogendorpware 13 t/m 23, 51 t/m 75, 93 t/m 101 (oneven)
- Staatmanslaan 75 t/m 85 (oneven)

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit en is geldig tot en met 1 februari 2023.

Wij verlenen u geen ontheffing van de verbodsbepaling om de gierwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soorten te voorkomen en daarmee overtreedt u niet de verbodsbepaling uit artikel 3.1, vierde en vijfde lid en artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0300351

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid en art. 3.8, eerste lid

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 30 oktober 2020 en de bijbehorende stukken te weten: een Activiteitenplan en een machtiging⁶.
- De aanvullingen van 3 december 2020 en de bijbehorende stukken te weten: een notitie antwoorden op aanvullende vragen⁷.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁸. De verschuldigde leges zijn:

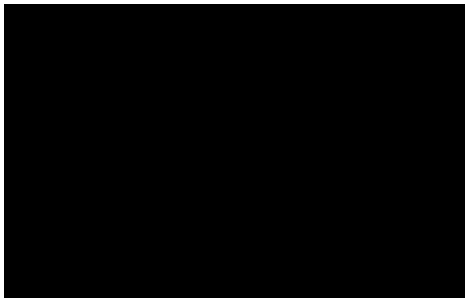
Artikelcode	Artikelomschrijving	Legesbedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke ingrepen	€ 3.025,00
Totaal leges		€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-003964 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Kaartmateriaal

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Zwolle;

⁶ EDO-kenmerk 2020/0300351

⁷ EDO-kenmerk 2020/0341846

⁸ Belastingverordening Overijssel

- Adviesbureau EcoGroen b.v., t.a.v. [REDACTED]

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.
Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in een e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2021/0026973). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
  - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁹, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
  - het kenmerk van deze beschikking (2021/0026973).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. De renovatiewerkzaamheden of het voorgaand ongeschikt maken van de woonblokken, vinden plaats buiten de kwetsbare perioden van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus loopt van 1 maart tot en met 31 augustus. Aaneengesloten vorstperioden van drie of meer dagen (met overdag temperaturen lager dan 0 graden Celsius) in de periode december tot en met februari vormen eveneens kwetsbare perioden.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de gierzwaluw loopt van half april tot en met half augustus.

---

⁹ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de gewone dwergvleermuis loopt globaal van half mei tot en met augustus. De kwetsbare winterperiode loopt globaal van november tot en met maart.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus en/of de gewone dwergvleermuis. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

6. In dit specifieke geval heeft voorschrift 5 als consequentie dat:
  1. de woonblokken waar wel huismus en/of gierzwaluw zijn vastgesteld ongeschikt gemaakt kunnen worden voor vleermuizen en voor huismus binnen de periode september en oktober (ofwel na afloop van broedseizoen gierzwaluw en voor de winterrustperiode van de gewone dwergvleermuis);
  2. de woonblokken waar geen huismus en/of gierzwaluw is vastgesteld ongeschikt gemaakt kunnen worden voor vleermuizen in de periode april tot en met half mei of in de periode half augustus tot en met oktober (ofwel buiten winterrustperiode en kraamtijd van de gewone dwergvleermuis).
7. Op 16 februari 2021 heeft u 15 nestkasten opgehangen voor de huismus van het type NK MU 08, binnen een straal van 200 meter van de oorspronkelijke nestplaatsen, conform de kaart in bijlage 3. De nestkasten zijn geplaatst conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus.
8. Tijdens de renovatie verplaatst u 720 meter vogelschroot (alle daken in het plangebied aan voor- en achterkant) naar de derde rij dakpannen, op zodanige wijze dat de ruimte daaronder toegankelijk en geschikt wordt als broedruimte voor de huismus.
9. Uiterlijk 15 april 2021 bouwt u 11 inbouwstenen voor de gierzwaluw in binnen een straal van 200 meter van de oorspronkelijke nestplaatsen. Tijdens de renovatie bouwt u nog eens 14 inbouwstenen voor de gierzwaluw in. Alle inbouwstenen worden geplaatst conform de kaart in bijlage 3. Alle inbouwstenen worden geplaatst conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw.
10. Op 16 februari 2021 heeft u 4 inbouwstenen voor vleermuizen ingebouwd van het type VMPP1 of vergelijkbaar. Tijdens de renovatie bouwt u nog eens 4 inbouwstenen van het type VMPP1 of vergelijkbaar in. Indien niet type VMPP1 wordt gebruikt, maar een vergelijkbaar type, dient de ecologisch deskundige te beoordelen welk type vergelijkbaar is. Alle inbouwstenen zijn of worden geplaatst conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis.
11. Het ongeschikt maken vindt plaats door middel van exclusion flaps.
12. Minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken van een woonblok vindt een check door een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen plaats om vast te stellen of er daadwerkelijk geen vleermuizen (meer) aanwezig zijn in de bebouwing.
Als er geen vleermuizen (meer) aanwezig zijn, dan kunnen de werkzaamheden worden gestart. Zijn er nog wel vleermuizen aanwezig in het woonblok, dan zal in samenspraak met de ecologisch deskundige worden gekeken welke aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Deze procedure wordt herhaald totdat geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing. De werkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de woonblokken.
13. De woonblokken waar nesten van huismus en gierzwaluw zijn vastgesteld tijdens het ecologisch onderzoek, worden ongeschikt gemaakt voor huismus door de openingen onder de dakpannen dicht te maken met gaas of rugvulling.
14. Licht ten behoeve van de werkzaamheden is uitsluitend toegestaan als dit specifiek gericht is op de werklocatie.

Overige zaken

15. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.
16. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften en

waarom gekozen is om dat op de gekozen wijze te doen. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
A2.1	Overeenstemming andere provincie	9
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A2.3	Relevante overige besluiten	9
A3	Toetsingskader soorten	9
A3.1	Wettelijke regels	9
A3.2	Provinciaal beleid	9
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	10
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
B1.2	Doel van het project	11
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
B1.4	Periode	11
B1.5	Onderliggende documenten	11
B1.6	Aanvullende gegevens	12
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	13
C1	Inhoudelijke beoordeling	13
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	13
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	13
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
C1.5	Wettelijk belang van het project	14
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	14
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D	Slotconclusie	15

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Zwolle gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenoemde activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adr
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Zwolle

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermd nesten Overijssel.
2. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁵ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de gierzwaluw en de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁵ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project

SWZ Woningcorporatie is van plan de 60 woningen in het plangebied te renoveren en daarbij de daken beter te isoleren. De werkzaamheden duren drie weken per woonblok. In de aangevraagde planning worden de woningen voor het broedseizoen van 2021 ongeschikt gemaakt voor alle aangevraagde soorten, waarna tijdens het voorjaar en zomer alle werkzaamheden zouden plaatsvinden. In augustus 2021 zouden dan de laatste werkzaamheden worden afgerond. Deze planning is echter niet te verenigen met de winterrustperiode van de gewone dwergvleermuis, waarvan verblijfplaatsen zijn aangetroffen in het plangebied. Naar aanleiding van bovenstaande voorschriften zal de planning anders vorm gegeven moeten worden.¹⁶

Figuur 1: Plangebied van Hogendorpware e.o. te Zwolle (rood omlijnd)

B1.2 Doel van het project

De renovatie heeft als doel de woningen binnen het plangebied te verduurzamen. Door de ingreep zal het dak beter isoleren en zal het energieverbruik en de uitstoot van koolstofdioxide van de woningen omlaag gaan.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gierzwaluw, de huismus en de gewone dwergvleermuis van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁷ en van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen¹⁸.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van de afgifte van deze ontheffing tot en met 1 februari 2023.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Activiteitenplan Complex 223, Zwolle (EcoGroen, 2020)
- Machtiging

¹⁶ Activiteitenplan Complex 223, Zwolle (EcoGroen, 2020)

¹⁷ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁸ Art. 3.5, vierde lid Wnb

B1.6 Aanvullende gegevens

Op 25 november 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 3 december 2020¹⁹ ontvangen.

---

¹⁹ EDO-kenmerk 2020/0341846

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het Activiteitenplan²⁰ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan met veldbezoek op 7 april 2020;
- Een onderzoek naar nesten van huismus met veldbezoeken op 7, 20 en 28 april en 8 mei 2020;
- Een onderzoek naar nesten van gierzwaluw met veldbezoeken op 10 en 22 juni en 8 juli 2020;
- Een onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen met veldbezoeken op 10 juni, 8 en 15 juli, 18 augustus en 15 september 2020.

Tijdens het ecologisch onderzoek zijn de volgende beschermde ecologische functies binnen het plangebied aangetroffen:

- 11 nesten van de huismus onder kantpannen en nokpannen;
- 5 nesten van de gierzwaluw onder kantpannen en nokpannen;
- 2 gecombineerde zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, respectievelijk tussen de dakgoot en de muur en onder een kantpan.

Het onderzoek voldoet aan de gebruikelijke standaarden (Kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol 2017). Wij beoordelen het onderzoek daarom als voldoende en op de juiste manier uitgevoerd.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden worden 11 nesten van de huismus, 5 nesten van de gierzwaluw en 2 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield. Er vinden immers werkzaamheden aan het dak plaats en alle vastgestelde nesten en verblijfplaatsen bevinden zich in of onder het dak.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het Activiteitenplan bij de aanvraag²¹ en in de aanvullingen van 3 december 2020, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- De woningen worden ongeschikt gemaakt buiten de kwetsbare perioden van de soorten waar de ontheffing voor is aangevraagd.
- De woningen worden ongeschikt gemaakt door exclusion flaps en door openingen onder dakpannen te dichten met gaas of rugvulling.
- In permanente alternatieven wordt voorzien voor de huismus door het vogelschroot verhoogd te plaatsen en voor gierzwaluw en gewone dwergvleermuis door inbouwkasten in te bouwen.
- In tijdelijke alternatieven tijdens de werkzaamheden wordt voorzien door voor de huismus nestkasten op te hangen en voor de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis door een deel van de permanente alternatieven voorafgaand aan de werkzaamheden te realiseren.

Omdat de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis aanwezig kunnen blijven in het plangebied en buiten het plangebied ook voorkomen, wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de renovatie van de woningen binnen het plangebied leiden tot het vernielen en beschadigen van nesten van de huismus en de gierzwaluw en van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd

---

²⁰ Hoofdstuk 3

²¹ Hoofdstuk 6

in artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.5 lid 4 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van deze soorten. Daarom is geen sprake van het verstoren van deze soorten. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De te renoveren woningen zijn locatiespecifiek. Door andere woningen te renoveren, wordt de isolatiewaarde van de woningen binnen het plangebied niet verhoogd.

Een alternatief voor de renovatie zou sloop/nieuwbouw zijn. Dit alternatief is niet gunstiger voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.

Door het nemen van maatregelen zoals het werken buiten de kwetsbare perioden, het op de voorgeschreven wijze ongeschikt maken van nesten en verblijfplaatsen en door het aanbieden van zowel tijdelijke als permanente verblijfplaatsen, wordt voldoende rekening gehouden met de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. In deze situatie is de gekozen werkwijze, met inachtneming van de voorschriften, het beste voor de aanwezige huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Het verduurzamen, ofwel energiezuiniger maken, van de woningen is nodig in het kader van de energietransitie en het klimaatakkoord. Uiteindelijk is het doel om klimaatverandering tegen te gaan. Indien de aarde sterk opwarmt, is dit van grote negatieve invloed op de gezondheid en de veiligheid van de inwoners.

Het veranderende klimaat kan nadelig zijn voor onze gezondheid. Denk aan luchtwegproblemen door luchtvervuiling, of meer allergieën. Door veranderingen in temperatuur, vochtigheid en neerslag kunnen infectieziekten meer ruimte krijgen. Daarmee is klimaatverandering een bedreiging voor de volksgezondheid. Daarnaast leidt klimaatverandering tot zeespiegelstijging. Zeespiegelstijging is specifiek in Nederland een bedreiging voor de openbare veiligheid.

Het verduurzamen van woningen is daarmee van belang in het kader van de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

---

²² Art. 1.10, derde lid Wnb

²³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten van huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis te beschadigen en te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

BIJLAGE 3 - KAARTMATERIAAL

Figuur 2: Plangebied (rood omlind) met aangetroffen ecologische functies, namelijk zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis (lila vierkant), nest van gierzwaluw (blauwe cirkel) en nest van huismus (groene cirkel)

Figuur 3: Tijdelijke voorzieningen, namelijk 11 inbouwkasten voor gierzwaluw (rood vierkant), 4 inbouwkasten voor gewone dwergvleermuis (gele ruit), 11 nestkasten voor de huismus (roze cirkel)

Figuur 4: Permanente voorzieningen, namelijk 25 inbouwkasten voor gierwaluw (rood vierkant), 8 inbouwkasten voor gewone dwergvleermuis (gele ruit) en 720 meter vogelschroot op de derde pannenrij voor de huismus (oranje lijnen).